Test Booklet Code & Serial No. प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-II DEFENCE AND STRATEGIC STUDIES

Sign	nature and Name of Invigilator	Seat No.
1. (S	ignature)	(In figures as in Admit Card)
(N	(ame)	Seat No.
2. (S	ignature)	(In words)
(N	(ame)	OMR Sheet No.
JUN - 16219		(To be filled by the Candidate)
Time Allowed: 2 Hours]		[Maximum Marks : 200
Number of Pages in this Booklet : 24		Number of Questions in this Booklet : 100
1. 2. 3.	Instructions for the Candidates Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page. This paper consists of 100 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper II will be compulsory. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows: (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet. (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted. (iii) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item. Example: where (C) is the correct response.	विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना 1. परिक्षार्थांनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोप-यात लिहाव तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा. 2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण् आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न पत्रेहको अनिवार्य आहेत. युश्वातीच्या मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासू पहाव्यात. (i) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिको स्विकारून पृष्ठ कमी असलेली/किंवा प्रश्नपत्रिको प्रश्नपत्रिको पृष्ठे कमी असलेली/किंवा प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रा असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुश्वातीच्य उच्चावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिको बदलून मिळणार नाही तसेच वेळह बाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी. (iii) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेव ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा. 4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिल आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपण काळ/निळ करावा. उदा.: जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
5.	Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place	(A) (B) (D)
6. 7. 8.	other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated. Read instructions given inside carefully. Rough Work is to be done at the end of this booklet. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with	 या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या को-या पानावरच कच्चे काम करावे. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेह नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खू केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांच अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांन मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांक.
10. 11.	you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination. Use only Blue/Black Ball point pen. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.	परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेच द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे. 10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा. 11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.

12.

चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

12.

There is no negative marking for incorrect answers.

Defence and Strategic Studies Paper II रक्षा एवं सामरिक अध्ययन

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed: 120 Minutes

[Maximum Marks: 200

Note: This Paper contains **Hundred** (100) multiple choice questions. Each question carrying **Two** (2) marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण शंभर (100) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

- 1. Which one of the following is known as Laissez faire?
 - (A) Right to interfere
 - (B) A policy of Non-interference by the state
 - (C) Let individuals be not left alone to do what they like
 - (D) None of the above
- 2. What is 'format war' related to:
 - (A) Competition for market dominance
 - (B) Online gaming
 - (C) Proper formation of war
 - (D) Type of software to deal with fake news during war time
- 3. Choose the *correct* answer on "FAKE NEWS":
 - (A) It is a type of yellow journalism
 - (B) It is a neologism often used to refer for fabricated news
 - (C) It is also known as pseudo news
 - (D) It was known as 'false news' until facebook change the term into fake news

- 1. 'लेसेझ फेअर' खालीलपैकी कोणास म्हणतात ?
 - (A) हस्तेक्षेपची भाषा
 - (B) राष्ट्राचे नाही हस्तक्षेप करण्याची पोलिसी
 - (C) लोकांना एकटे नाही सोडावे त्याची मर्जीप्रमाणे
 - (D) वरीलपैकी नाही
- 2. फार्मेट युद्ध कशाला म्हणतात ?
 - (A) मार्केटमध्ये वर्चस्वाची स्पर्धा
 - (B) ऑनलाइन गेमींग
 - (C) युद्धाची मांडणी
 - (D) युद्धाच्या वेळी चुकीची माहितीच्या बचावासाठी एकप्रकारे सोफ्टवेयर
- 3. 'खोटी बातमी' यावर बरोबर उत्तर निवडा :
 - (A) पिवळ्या पत्रकारिताचा भाग आहे
 - (B) चुकीची बातमीसाठी रेफर करण्यासाठी निओलोगिस्मवर भर
 - (C) सूडो बातमीचा प्रकार
 - (D) चुकीची बातमी देणारा फेसबूक ने बदललेले खोटी बातमीचा प्रकार

- 4. Which of the following does *not* include in Malware ?
 - (A) Phishing
- (B) Spyware
- (C) Viruses
- (D) Worms
- 5. type of software designed to gain unauthorised access or to cause damage to a computer.
 - (A) Ransomware
 - (B) SQL injection
 - (C) Malware
 - (D) Stuxnet
- 6. Which of the following softwares is mainly designed to extort money?
 - (A) Malware
- (B) Stuxnet
- (C) Ransomware (D) Norton
- 7. the practise of sending fraudulent e-mails from reputable sources.
 - (A) E-mail spam
 - (B) Junk mail
 - (C) E-mail bomber
 - (D) Phishing
- 8. UNMOGIP was established for which two countries?
 - (A) India-Pakistan (Kashmir)
 - (B) Russia-Georgia (Abkhazia)
 - (C) Azerbajan-Armenia (Nagorno-Karabakh)
 - (D) None of the above
- 9. Durand line is between which 2 South Asian countries:
 - (A) India-Pakistan
 - (B) Pakistan-Afghanistan
 - (C) India-Bangladesh
 - (D) India-Nepal

- 4. मालवेयर मध्ये खालीलपैकी कोणती सामील नाही ?
 - (A) फीशींग
- (B) स्पायवेयर
- (C) वायरसेस
- (D) वर्मस्
- 5. संगणकाचे कामामध्ये अडथळा आणण्यासाठी कोणत्या सोफ्टवेयरची मदतीने विना परवान प्रवेश केला जातो ?
 - (A) रानसमवेयर
 - (B) एस. क्यू. एल. इंजेक्शन
 - (C) मालवेयर
 - (D) स्ट्रक्सनेट
- 6. खडणी म्हणून कोणती सोफ्टवेयर इजात केली आहे ?
 - (A) मालवेयर
- (B) स्टूक्सनेट
- (C) रानसमवेयर
- (D) नोरटन
- 7. दिशाभूल करणारे ईमेलची कार्यवाही अशी असतात :
 - (A) ईमेल स्पाम
 - (B) जंक मेल
 - (C) इमेल बॉम्बर
 - (D) फीशींग
- 8. यू.एन.एम.ओ.जी.आई.पी. कोणत्या दोन राष्ट्रांमध्ये प्रस्थापित झाली ?
 - (A) भारत-पाकिस्तान (काशमीर)
 - (B) रशिया-जोरजीया (अबकाझीया)
 - (C) अझरबेजान-अरमेनीया (नागोरना-कराबाख)
 - (D) वरीलपैकी नाही
- 9. डूरण्ड रेषी ही कोणत्या 2 दक्षिण आशियाई देशामध्ये आहे :
 - (A) भारत-पाकिस्तान
 - (B) पाकिस्तान-अफगानिस्तान
 - (C) भारत-बंगलादेश
 - (D) भारत-नेपाल

- 10. UNFICYP was a peace-keeping force was created for which country?
 - (A) Cyprus
 - (B) Greek
 - (C) Turkey
 - (D) None of above
- 11. UNIKOM was established to monitor the demilitarised territory of which two countries?
 - (A) Iraq-Kuwait
 - (B) Iraq-Iran
 - (C) Pakistan-Afghanistan
 - (D) India-Pakistan
- 12. Who coined the term cold war?
 - (A) Truman
 - (B) Walter Lippman
 - (C) Ronald Regan
 - (D) Bernard Baruch
- 13. SASE stands for:
 - (A) Snow Avalanche Study Establishment
 - (B) South Asian Snow Establishment
 - (C) South African Studies on Environment
 - (D) Snow and Strategy Establishment
- 14. "War is thus an act of force to compel our enemy to do our will." The above statement's author is :
 - (A) Carl Von Clausewitz
 - (B) Harold Mackinder
 - (C) Hans J. Morgenthau
 - (D) Henry Kissinger

- 10. कोणत्या राज्यासाठी शांती सेना म्हणून यू. एन. एफ. आय. सी. वाय. पी. बनवली गेली ?
 - (A) सायप्रस
 - (B) ग्रीक
 - (C) तूरकीय
 - (D) वरीलपैकी नाही
- 11. यूनीकोम स्थापित केल्यानंतर लश्कर बाह्यप्रदेश कोणते होते ?
 - (A) इराक-कूवेत
 - (B) इराक-इरान
 - (C) पाकिस्तान-अफगानिस्तान
 - (D) भारत-पाकिस्तान
- 12. 'शीत युद्ध' ही संज्ञा कोणी वापरली ?
 - (A) ट्रमन
 - (B) वाल्टर लिपमन
 - (C) रोनाल्ड रिगन
 - (D) बर्नार्ड बरूक
- 13. एस. ए. एस. ई. म्हणजे काय ?
 - (A) स्नो एवलान्चे स्टडी एसटाब्लीशमेंट
 - (B) साउथ एशीयन स्नो एसटाब्लीशमेंट
 - (C) साउथ आफ्रीकन स्टडीज ऑन इनविरोनमेंट
 - (D) स्नो आणि सामरिक एसटाब्लीशमेंट
- 14. युद्ध म्हणजे कायतर बळाच्या जोरावर आपली इच्छा शत्रूवर लादणे होय हे विधान पुढीलपैकी कोणत्या लेखकाने केले आहे ? योग्य पर्याय निवडा :
 - (A) कार्ल व्हॉन क्लाजविट्ज
 - (B) हेरॉल्ड मॅकिन्डर
 - (C) हॉन्स जे. मॉर्गेन्था
 - (D) हेन्री किसींगर

- - (A) Kalahari
 - (B) North Caucasus
 - (C) Alps
 - (D) Hainan
- 16. Soviet generally used this phrase to convey the meaning of detente :
 - (A) Imperialism
 - (B) Relaxation of tension
 - (C) Perestroika
 - (D) Massive retaliation
- 17. Under which ministry does the Indian coastguard operate :
 - (A) Ministry of Home Affairs
 - (B) Ministry of External Affairs
 - (C) Ministry of Commerce and Industry
 - (D) Ministry of Defence
- - (A) India-Bangladesh Border
 - (B) India-China Border
 - (C) Siachin Glacier
 - (D) India-Pakistan Border
- 19. "Security can be approached" both objectively (there is a real threat) and subjectively (there is a perceived threat). Who said the above statement?
 - (A) Raymond Aron
 - (B) John Mroz
 - (C) K. Booth
 - (D) Arnold Wolfer's

- 15. चेचेन हा एक अल्पसंख्याक वांशिक गट पुढीलपैकी कोणत्या प्रातांत राहतो ?
 - (A) कलाहारी
 - (B) उत्तर कॉकेशस
 - (C) आलप्स
 - (D) हायनान
- 16. देतांतचा अर्थ सांगतांना सोव्हिएत सााधारणत: या शब्दप्रयोगाचा वापर करत होते :
 - (A) साम्राज्यवाद
 - (B) तणाव कमी करणे
 - (C) पेरेस्ट्रॉइका
 - (D) जबरदस्त प्रत्याघात
- 17. भारतीय तटरक्षक दल कोणत्या मंत्रालयाच्या अंतर्गत कार्य करते ?
 - (A) गृह मंत्रालय
 - (B) परराष्ट्र मंत्रालय
 - (C) वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालय
 - (D) संरक्षण मंत्रालय
- 18.या ठिकाणी लष्कर तैनातीचा ऑपरेशन पराक्रमशी आहे.
 - (A) भारत-बंग्लादेश सीमा
 - (B) भारत-चीन सीमा
 - (C) सियाचीन ग्लेशियर
 - (D) भारत-पाकिस्तान सीमा
- 19. विषयक आणि उद्देशाने संरक्षणाचे दृष्टिक्षेप कोणी सांगितले ?
 - (A) रेमन्ड अरान
 - (B) जॉन मरोज
 - (C) के बूथ
 - (D) अरनाल्ड वोल्फर्स्

- 20. Which regime was toppled in Afghanistan during 2001 ?
 - (A) Taliban
 - (B) Al-Qaeda
 - (C) Northern Alliance
 - (D) Hekmatyr
- 21. In the context of Indo-Pak relations identify the following events in a chronological order:
 - (A) Tashkent Agreement, Panchsheel Agreement, Shimla Agreement, Lahore Declaration
 - (B) Shimla Agreement, Lahore Declaration, Panchsheel Agreement, Tashkent Agreement
 - (C) Panchsheel Agreement, Tashkent Agreement, Shimla Agreement, Lahore Declaration
 - (D) Panchsheel Agreement, Shimla Agreement, Tashkent Agreement, Lahore Declaration
- 22. Match the military activities given in List I with their military code name given in List II. Choose the appropriate code:

List I

- (a) Integration of Hyderabad into Indian Union
- (b) Integration of Goa into Indian Union
- (c) Liberation of East Pakistan
- (d) Clearance of Terrorists from Golden Temple

List II

- (1) Op Polo
- (2) Op Vijay
- (3) Op Cactus Lity
- (4) Op Blue Star

Codes:

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (1) (2) (3) (4)
- (B) (2) (3) (2) (3)
- (C) (3) (2) (1) (2) (D) (4) (1) (4) (1)

- 20. 2001 मध्ये अफगानिस्तानात कोणती सत्ता पदच्युत झाली ?
 - (A) तालीबान
- (B) अल-कायदा
- (C) उत्तरेकडील युती (D) हिकमतयार
- 21. भारत-पाक संबंधातील अचूक घटनाक्रम ओळखा:
 - (A) ताश्कंद करार, पंचशील करार, सिमला करार, लाहोर घोषणापत्र
 - (B) सिमला करार, लाहोर घोषणापत्र, पंचशील करार, ताश्कंद करार
 - (C) पंचशील करार, ताश्कंद करार, सिमला करार, लाहोर घोषणापत्र
 - (D) पंचशील करार, सिमला करार, ताश्कंद करार, लाहोर घोषणापत्र
- 22. यादी क्रमांक I मध्ये दिलेल्या लष्करी कार्यवाहीच्या यादी क्रमांक II मध्ये दिलेल्या लष्करी सांकेतिक नावाबरोबर जोड्या जुलवा :

यादी क्रमांक I

- (a) हैदराबादचे भारतीय संघराज्याबरोबर विलनीकरण
- (b) भारतीय संघराज्यात गोव्याचे केलेले विलनीकरण
- (c) पूर्व पाकिस्तानचा मुक्तिसंग्राम
- (d) सुवर्ण मंदिरातून दहशतवाद्याचा नायनाट

यादी क्रमांक II

- (1) ऑप. पोलो
- (2) ऑप. विजय
- (3) ऑप. कॅकट्सलिटी
- (4) ऑप. ब्लू स्टार

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (1) (2) (3) (4)
- (B) (2) (3) (2) (3)
- (C) (3) (2) (1) (2)
- (D) (4) (1) (4) (1)

- 23. 'Garden Reach Workshop' deals with:
 - (A) Aircraft production
 - (B) Missile production
 - (C) Tank production
 - (D) Ship building
- 24. What type of missile is Ashwin?
 - (A) Intercontinental Ballistic
 Missile
 - (B) Advanced Air Defence Interceptor Missile
 - (C) Cruise Missile
 - (D) Anti-Tank Missile
- 25. What is the purpose of ISPS code?
 - (A) Prevent smuggling
 - (B) Security of ships and ports
 - (C) Promote import/export
 - (D) Administration of maritime fixed assets
- 26. PPBS means:
 - (A) Policy Planning Bureaucracy System
 - (B) Planning Programming Budgeting System
 - (C) Programming Planning-Budgeting System
 - (D) Policy Planning Budgeting System

- 23. 'गार्डन रीच कार्यशाळा' हे कशासी निगडित आहे ?
 - (A) विमान निर्मिती
 - (B) क्षेपणास्त्रे निर्मिती
 - (C) रणगाडा निर्मिती
 - (D) जहाज बांधणी
- 24. अश्विन हे क्षेपणास्त्र कोणत्या प्रकारात मोडते ?
 - (A) आंतरखंडीय प्रक्षेपी क्षेपणास्त्र
 - (B) आधुनिक वायू संरक्षण गतिरोधक क्षेपणास्त्र
 - (C) लढाऊ जहाज क्षेपणास्त्र
 - (D) रणगाडा प्रतिबंधक क्षेपणास्त्र
- 25. आयः एसः पीः एसः या कोडचा उद्देश काय आहे ?
 - (A) तस्करी रोखणे
 - (B) जहाजे व बंदरे यांच्या सुरक्षेसाठी
 - (C) आयात-निर्यात वाढविण्यासाठी
 - (D) समुद्रतटावरील स्थावर मालमत्तेच्या व्यवस्थापनासाठी
- 26. पी.पी.बी.एस. म्हणजे :
 - (A) पॉलिसी प्लॅनिंग ब्युरोक्रॅसी सिस्टीम
 - (B) प्लॅनिंग प्रोग्रामिंग बजेटींग सिस्टीम
 - (C) प्रोग्रामिंग प्लॅनिंग बजेटींग सिस्टीम
 - (D) पॉलिसी प्लॅनिंग बजेटींग सिस्टीम

- 27. "Silent Spring" is a book written by Rachel Carson, theme of book is about:
 - (A) Adverse environmental effects of indiscriminate use of pesticides
 - (B) About second world war
 - (C) About Osama Binladen killing
 - (D) Adverse effects of indiscriminate use of social media
- 28. Statement—(1) e-governance means government of internet.

Statement—(2) e-governance means use of technology by government to perform its duties.

- (A) Statement No. 1 is correct
- (B) Statement No. 2 is correct
- (C) Statements 1 & 2 are wrong
- (D) None of the above
- 29. Digital Revolution is known as:
 - (A) Second Industrial Revolution
 - (B) Third Industrial Revolution
 - (C) Both (A) and (B) are correct
 - (D) None of the above
- 30. Who is the author of the book "The Third Industrial Revolution"? How lateral power is transforming energy, the economy and the world?
 - (A) Jeremy Rifkin
 - (B) Nicholas Georgescu-Roegen
 - (C) Stephen Jay Gould
 - (D) None of the above

- 27. "साईलेन्ट स्प्रींग" ही पूस्तक राचेल कार्सननी लिहिली आहे मूळ तत्त्व ह्या पुस्तकाची काय आहे ?
 - (A) अडवर्स इनिवरोन्मेंटल इफेक्टस् ऑफ इनिडस्क्रीमिनेट यूज ऑफ पेस्टीसाईड
 - (B) दुसरे महायुद्धाबद्दल
 - (C) ओसामा बिन लादेनला मारल्याबद्दल
 - (D) अडवर्स इफेक्टस् ऑफ इनडिस्क्रीमिनेट यूज ऑफ सोशल मिडिया
- 28. विधान—(1) इ-शासन म्हणजे शासनाचे इंटरनेट विधान—(2) इ-शासन म्हणजे तंत्रज्ञानाचा वापर शासनाचे कार्यपद्धतीवर.
 - (A) विधान (1) बरोबर आहे
 - (B) विधान (2) बरोबर आहे
 - (C) विधान (1) आणि (2) हे चुकीचे आहे
 - (D) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 29. डिजीटल क्रांती कशाला म्हणतात ?
 - (A) दुसरे औद्योगिक क्रांती
 - (B) तिसरे औद्योगिक क्रांती
 - (C) वरचे (A) आणि (B) बरोबर आहे
 - (D) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 30. 'द थर्ड इंडस्ट्रीयल रिवोल्यूशन; हाओ लेटरल पावर इज ट्रान्सफोर्मिंग इनर्जी, द इकोनोमी एंड द वर्ल्ड, पुस्तकाचे लेखक कोण ?
 - (A) जेरेमी रिफकीन
 - (B) निकोलस जोर्जस्को-रोइगन
 - (C) स्टिफन जेअ गोल्ड
 - (D) वरीलपैकी कोणतेही नाही

- 31. Which of the following is *not* the type of cyber security attacks ?
 - (A) Man-in-the middle
 - (B) Denial of service
 - (C) Cross-site scripting
 - (D) SQL rejection
- 32. Choose the *correct* answer:
 - (A) Social media is all about sharing personal news between computer and human
 - (B) Social media is all about communication
 - (C) Social media is about sharing information
 - (D) Social media is all about sharing personal privacy
- 33. Scientific method use of computer to store, retrieve and transmit information is called:
 - (A) Data storage
 - (B) Machine data
 - (C) Information technology
 - (D) Communication technology
- 34. Method used to transfer information to far of places instantly is called:
 - (A) Electromagnetic communication
 - (B) Telecommunication
 - (C) Radio communication
 - (D) Scientific communication

- 31. सायबर सुरक्षाचे खाली दिलेले प्रकार नाही:
 - (A) मैन-इन-द-मिडिल
 - (B) डिनायल ऑफ सरवीस
 - (C) क्रास-साईट स्क्रीप्टींग
 - (D) एस. क्यू. एल. रिजेक्शन
- 32. खरे उत्तरे शोधा/निवडा :
 - (A) मनुष्य आणि संगणकामध्ये पर्सनल दृष्टिकोन शेअर करण्यासाठी सामाजिक माध्यमीचा उपयोग
 - (B) सामाजिक माध्यमी हे एक संपर्क आहे
 - (C) सामाजिक माध्यमी हे एक माहिती शेअरचा भाग आहे
 - (D) सामाजिक माध्यमी हे एक व्यक्तिगत गुप्तताचा वाटा करण्यासंबंधी आहे
- 33. शास्त्रोत्रपद्धतीवर संगणकाच्या स्टोर, रिट्राईव आणि ट्रांसमिट माहितीला काय म्हणतात ?
 - (A) डाटा स्टोरेज
 - (B) मशीन डाटा
 - (C) माहिती तंत्रज्ञान
 - (D) संपर्क तंत्रज्ञान
- 34. माहिती लांब पाठवण्यासाठी केलेली पद्धतला असे म्हणतात:
 - (A) इलेक्ट्रोमगनेटीक माहिती
 - (B) टेली माहिती
 - (C) रेडियो माहिती
 - (D) सायन्टीफीक माहिती

- 35. In the conflicts in Kuwait (1991), Serbia (1999) and Iraq (2003), which country's military technology proved superior in the battlefield:
 - (A) American technology
 - (B) Russian technology
 - (C) French technology
 - (D) German technology
- 36. The concept of revolution in Military Affairs became popular after :
 - (A) 1991 Gulf War
 - (B) 1969 Vietnam War
 - (C) 1979 Afghanistan War
 - (D) 1971 Indo-Pak War
- 37. Military technology with enormous destructive capacity is becoming available to which states?
 - (A) Strong states
 - (B) Weak states
 - (C) Super power states
 - (D) All states
- 38. Who said "I came, I saw, I conquered"?
 - (A) Napoleon
 - (B) Shakespeare in Julius Caesar
 - (C) Admiral Nelson
 - (D) Hitler
- 39. Which of the following years India liberated Goa from the Portuguese?
 - (A) 1948
- (B) 1968
- (C) 1961
- (D) 1960

- 35. कूवेत (1991), सरबीया (1999) आणि इराक (2003) च्या संघर्षामध्ये कोणत्या देशाची लष्करी तंत्रज्ञान युद्धामध्ये वर्चस्व केले ?
 - (A) अमेरिकन तंत्रज्ञान
 - (B) रशीयन तंत्रज्ञान
 - (C) फ्रेंच तंत्रज्ञान
 - (D) जर्मन तंत्रज्ञान
- 36. लष्करी क्रांती ही संकल्पना कधी लोकप्रिय झाली ?
 - (A) 1991 खाडी युद्ध
 - (B) 1969 वेतनाम युद्ध
 - (C) 1979 अफगान युद्ध
 - (D) 1971 भारत-पाकिस्तान युद्ध
- 37. लष्करी तंत्रज्ञानाची विध्वंशकक्षमता कोणते राज्यांना भेटली आहे ?
 - (A) शक्तीशाली राज्य
 - (B) कमक्वत राज्य
 - (C) महाशक्तिशाली राज्य
 - (D) सर्वराज्यांना
- 38. असे कोणी म्हटले 'मी आलो, मी पाहिले, मी काबीज केले' ?
 - (A) नेपोलियन
 - (B) शेक्सपियरने जुलियस-सीझरमध्ये
 - (C) अडमिरल नेलसन
 - (D) हिटलर
- 39. भारतने गोवाला स्वायत्ता पोर्तूगीसपासून कधी मिळाली ?
 - (A) 1948
- (B) 1968
- (C) 1961
- (D) 1960

- 40. What is the exact strength of G7 at present?
 - (A) 7 members (B) 8 members
 - (C) 6 members (D) 5 members
- 41. Who has given famous slogan "I'm first Indian and last Indian"?
 - (A) M. Gandhi
 - (B) Indira Gandhi
 - (C) Dr. Babasaheb Ambedkar
 - (D) Sardar Vallabhbhai Patel
- 42. Which one of the following North-East states of India is surrounded by Bangladesh from three sides?
 - (A) Tripura
 - (B) Meghalaya
 - (C) Assam
 - (D) Arunachal Pradesh
- 43. Which one of the following thinkers is associated with the balance of power theory ?
 - (A) Henry Kissinger
 - (B) Hans Morgenthau
 - (C) Kenneth Waltz
 - (D) Inis Claude
- 44. C-130J is:
 - (A) Super Hercules is a four-engine turboprop military transport aircraft
 - (B) Jet fighter
 - (C) Maritime Recci plane
 - (D) Aircraft carrier

- 40. सध्याचे जी-7 चे सदस्य किती ?
 - (A) 7 सदस्य (B) 8 सदस्य
 - (C) 6 सदस्य (D) 5 सदस्य
- 41. 'मी प्रथम भारतीय व शेवट भारतीय' हे कोणाचे घोषवाक्य आहे ?
 - (A) महात्मा गांधी
 - (B) इंदिरा गांधी
 - (C) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
 - (D) सरदार वल्लभभाई पटेल
- 42. खालीलपैकी कोणत्या उत्तर-पूर्व राज्याची सीमा ही बांगलादेशाबरोबर तीन बाजुनी संलग्न आहे ?
 - (A) त्रिपुरा
 - (B) मेघालय
 - (C) आसाम
 - (D) अरुणाचलप्रदेश
- 43. खालीलपैकी कोणता विचारवंत सत्ता संतुलन या सिद्धांताशी संबंधित आहे ?
 - (A) हेन्री किसिंजर
 - (B) हॅन्स मॉरगॅन्थू
 - (C) केनेथ वाल्टझ
 - (D) इनिस क्लॉड
- 44. सी-130 जे हे विमान :
 - (A) सुपर हरक्युलस हे चार इंजिन टर्बो प्रपो. लष्करी वाहतुकीचे विमान आहे
 - (B) जेट फायटर विमान आहे
 - (C) सागरी-नौदलासाठी साहाय्यक विमान आहे
 - (D) विमाने वाहतूक करणारे जहाज

- 45. "The desert was tacticians paradise but quarter master's hell". Relate the statement with the concerned military campaign:
 - (A) The North African Campaign
 - (B) The Burmese Campaign
 - (C) The Battle of Kasserine Pass
 - (D) The Battle of Longewala
- 46. The 1945 Asian Relations Conference was held in which city?
 - (A) Bandung (B) Lahore
 - (C) New Delhi (D) Jakarta
- 47. During world war II Japanese attacked on Pearl Harbour-American Naval Base. Choose the *correct* answer:
 - (A) 17th December 1941
 - (B) 7th December 1942
 - (C) 7th December 1941
 - (D) 17th December 1940
- 48. Who opined that "Geography is the most fundamental factor in foreign policy because it is the most permanent?"
 - (A) Nicholas J. Spykman
 - (B) Karl Haushofer
 - (C) Friedrich Ratzel
 - (D) Nayef Al Rodhan

- 45. वाळवंटी प्रदेशातील युद्ध म्हणजे रणनीती संज्ञासाठी स्वर्ग आहे तर (क्वार्टर मास्टर) युद्धसाहित्या पुरवठा करणाऱ्या भंडार प्रमुखाच्या दृष्टीने नरक आहे. हे विधान कोणत्या लष्करी मोहीमेच्या संदर्भात करण्यात आले होते ?
 - (A) उत्तर अफ्रिकेची मोहीम
 - (B) ब्रम्हदेश मोहीम
 - (C) कॅसरीन खिंडीची लढाई
 - (D) लोंगेवालाची लढाई
- 46. 1945 मध्ये आशियाई राष्ट्रांची परिषद कोणत्या शहरात आयोजित करण्यात आली होती ?
 - (A) बांड्रंग
- (B) लाहोर
- (C) नवी दिल्ली
- (D) जकार्ता
- 47. दुसऱ्या विश्व युद्धात जपानने अमेरिकेच्या पर्ल हार्बर बेटावर हल्ला केला होता. अचूक पर्याय निवडा:
 - (A) 17 डिसेंबर 1941
 - (B) 7 डिसेंबर 1942
 - (C) 7 डिसेंबर 1941
 - (D) 17 डिसेंबर 1940
- 48. भूगोल हा परराष्ट्रीय धोरणामधील सर्वांत मूलभूत घटक आहे, कारण तो सर्वात स्थायी आहे असे कोणाचे मत आहे ?
 - (A) निकोलस जे स्पायकमॅन
 - (B) कार्ल हौशोफर
 - (C) फ्रेडरिक रात्झएल
 - (D) नायेफ अल रोधान

- 49. What is the name of the singleengine fighter aircraft indigenously developed and manufactured by India to replace the old MIG-21 fighter aircraft?
 - (A) Agni
 - (B) Tejas
 - (C) Prithvi
 - (D) None of the above
- 50. Which one of the following international treaties does *not* have an implementing or verifying organisation?
 - (A) Nuclear Non-Proliferation Treaty (NPT)
 - (B) Chemical Weapons Convention (CWC)
 - (C) Biological Weapons Convention (BWC)
 - (D) Comprehensive Test Ban Treaty (CTBT)
- - (A) Transfer of nuclear weapons and technology to non-nuclear weapon states (NNWS)
 - (B) Testing of nuclear weapons
 - (C) Developing and testing intercontinental ballistic missiles
 - (D) Building a sophisticated nuclear power programme

- 49. मिग-21 लढाऊ विमानाला पर्याय म्हणून सिंगल इंजिन असलेले स्वदेशी तंत्रज्ञानावर विकसित केलेले कोणते लढाऊ विमान आहे ?
 - (A) अग्नी
 - (B) तेजस
 - (C) पृथ्वी
 - (D) वरीलपैकी कोणतेच नाही
- 50. खालीलपैकी कोणत्या संधी (कराराची) अंमल-बजावणी व पडताळणी करण्यासाठी कोणत्याही प्रकारचे संघटन/यंत्रणा अस्तित्वात नाही ?
 - (A) अणवस्त्रप्रसारबंदी करार
 - (B) रासायनिक शस्त्रास्त्र संधी
 - (C) जैविक शस्त्रास्त्र संधी
 - (D) सर्वसमावेशक अणवस्त्रप्रसारबंदी करार
- 51. अणवस्त्रप्रसारबंदी करारास पुढील कार्यवाही करण्यास मनाई करण्यात आलेली नाही:
 - (A) अणवस्त्रधारी राष्ट्राला अणवस्त्र व अणु-तंत्रज्ञान बिना अणवस्त्रधारी राष्ट्राला हस्तांतर करणे
 - (B) अणुचाचणी
 - (C) आंतरखंडीय क्षेपणास्त्राची चाचणी घेणे व विकसित करणे
 - (D) अत्याधुनिक अण्विक कार्यक्रम राबविणे

- 52. The International Atomic Energy Agency (IAEA) safeguards are *not* applied to the following types of material:
 - (A) Uranium enriched above 25%
 - (B) Highly enriched uranium
 - (C) Plutonium
 - (D) High explosives
- 53. The United Nations Security Council (UNSC) Resolution 1540:
 - (A) Criminalizes proliferation
 - (B) Works towards a nuclearweapons free world
 - (C) Verifies nuclear-weapons free world
 - (D) Strengthens stability of nuclear deterrence
- 54. India's yearly defence expenditure throughout the 1950s was *not* above :
 - (A) 2.5% G.N.P. (B) 1.8% G.N.P.
 - (C) 3.2% G.N.P. (D) 4.2% G.N.P.
- 55. Which of the following countries first introduced the concept of programme budget ?
 - (A) Britain
- (B) U.S.A.
- (C) Russia
- (D) Australia
- 56. Choose the *correct* answer

- (A) 1961
- (B) 1959
- (C) 1957
- (D) None of the above

- 52. आंतरराष्ट्रीय अणु ऊर्जा आयोगाने सुरक्षेचा भाग म्हणून पुढीलपैकी कोणत्या पदार्थाला ग्राह्य धरले **नाही** ?
 - (A) युरेनियम 25% पेक्षा जास्त वापर
 - (B) उच्चप्रतीच्या युरेनियमचा वापर
 - (C) प्लुटोनियम
 - (D) अतिस्फोटक
- 53. संयुक्त राष्ट्राच्या सुरक्षासिमतीने जो ठराव क्रमांक 1540 पारित केला आहे त्यात पुढील महत्त्वपूर्ण बाब समाविष्ट करण्यात आली आहे :
 - (A) अणवस्त्रप्रसारबंदीचे गुन्हेगारीकरण
 - (B) अणवस्त्रमुक्त जग बनविण्यासाठी काम करणे
 - (C) अणवस्त्रमुक्त जगाविषयी पडताळणी करणे
 - (D) अण्विक प्ररोधन स्थैर्याला शक्तिमान बनविणे
- 54. 1950 मधील भारताचा संरक्षणावरील खर्च हा खालील नमूद केलेल्या टक्केवारीपेक्षा जास्त करण्यात आला नाही:
 - (A) 2.5% जी.एन.पी. (B) 1.8% जी.एन.पी.
 - (C) 3.2% जी.एन.पी. (D) 4.2% जी.एन.पी.
- 55. कार्यक्रमाआधारित अंदाजपत्रकाची संकल्पना प्रथमत: कोणत्या देशाने राबविली ?
 - (A) ब्रिटेन
- (B) अमेरिका
- (C) रशिया
- (D) ऑस्ट्रेलिया
- 56. भारताच्या उत्तरभूसीमेपलीकडून आपल्या सुरक्षेला आव्हान निर्माण होत आहे ही बाब कोणत्या वर्षात निदर्शनास आली ?
 - (A) 1961
 - (B) 1959
 - (C) 1957
 - (D) वरीलपैकी कोणतेही नाही

- 57. "Whoever controls the Indian Ocean will dominate Asia". These words were said by which person?
 - (A) Admiral Mahan
 - (B) Jawaharlal Nehru
 - (C) Admiral Nelson
 - (D) General Douglas MacArther
- 58. Write the Indian name of MBT T-90 Tank:
 - (A) Bhishma
- (B) Arjuna
- (C) Yudhishthira (D) Nakula
- 59. NSC stands for:
 - (A) National Sea Council
 - (B) National Stock Council
 - (C) National Security Council
 - (D) National School of Commerce
- 60. NSG stands for:
 - (A) Natural and Solid Gas
 - (B) NATO Supporting Group
 - (C) National Sea Guards
 - (D) Nuclear Supplier Group
- 61. Write the following in right chronological order:
 - (1) Annexation of Oudh
 - (2) Annexation of Burma
 - (3) Annexation of Punjab
 - (4) Annexation of Sindh
 - (A) (1) (2) (3) (4)
 - (B) (4) (3) (2) (1)
 - (C) (4) (3) (1) (2)
 - (D) (3) (4) (2) (1)

- 57. ''हुएवर कन्ट्रोलस् द इंडियन ओशन वील डॉमिनेट एशियाः'' हे वाक्य कोणी सागितले ?
 - (A) अडिमरल महान
 - (B) जवाहरलाल नेहरू
 - (C) अडिमरल नेलसन
 - (D) जनरल डगलस मकअरथर
- 58. भारताचा एम.बी.टी.टी-90 टान्कचा नाव सांगा :
 - (A) भिष्मा
- (B) अर्जुना
- (C) युधिष्ठरा
- (D) नाकुला
- 59. एन. एस. सी. चा विस्तारित :
 - (A) नॅशनल सी काऊन्सील
 - (B) नॅशनल स्टॉक काऊन्सील
 - (C) नॅशनल सीक्युरीटी काऊन्सील
 - (D) नॅशनल स्कूल ऑफ कामर्स
- 60. NSG चे विस्तारित रूप लिहा :
 - (A) नॅचरल ॲन्ड सॉलिड गॅस
 - (B) NATO सपोर्टिंग ग्रुप
 - (C) नॅशनल सी गार्डस
 - (D) न्युक्लिअर सप्लायर ग्रुप
- 61. खालीलपैकी घटना कालक्रमानुसार लिहा :
 - (1) अवधचे संस्थात खालस करणे
 - (2) ब्रम्हदेश (बर्मा) विलीनीकरण करणे
 - (3) पंजाबचे विलीनीकरण
 - (4) सिंधचे विलीनीकरण
 - (A) (1) (2) (3) (4)
 - (B) (4) (3) (2) (1)
 - (C) (4) (3) (1) (2)
 - (D) (3) (4) (2) (1)

- 62. Which Indian lady is the first to reach the rank of Lt. General in the Indian Army?
 - (A) Ranjana Chaudhary
 - (B) Punita Arora
 - (C) Nirupma Rao
 - (D) Nirmala Rai
- 63. Which of the following pairs is *incorrect*?
 - (A) G-15 Nations—Security Council Members
 - (B) G-8 Nations—Developed and Industrial Nations
 - (C) G-77 Nations—Developing Nations
 - (D) ASEAN Nations—Group of South East Nations
- 64. Which of the following lines demarcates the boundary between India and Pakistan?
 - (A) Durand Line
 - (B) MacMahon Line
 - (C) Radcliff Line
 - (D) Majinet Line
- 65. In which of the following places the National Defence College is located?
 - (A) New Delhi (B) Coimbatore
 - (C) Pune
- (D) Dehradun
- 66. Which one of the following is regarded Individual Rights to constitutional remedies as heart and soul of our constitution?
 - (A) B. R. Ambedkar
 - (B) Jawaharlal Nehru
 - (C) Mahatma Gandhi
 - (D) Rajendra Prasad

- 62. कोणत्या भारतीय महिलेला पहिल्या भारतीय लष्करातील ले. जनरल हे पद भूषविता आले ?
 - (A) रंजना चौधरी
 - (B) पुनिता अरोरा
 - (C) निरूपमा राव
 - (D) निर्मला राय
- 63. खालीलपैकी कोणती जोडी चुकीची आहे ?
 - (A) जी-15 राष्ट्र सुरक्षा परिषद सभासद
 - (B) जी-8 राष्ट्र प्रगत आणि औद्योगिक राष्ट्र
 - (C) जी-77 राष्ट्र प्रगतिशील राष्ट्र
 - (D) आशियान राष्ट्र आग्नेय आशियामधील राष्ट्रांचा समूह
- 64. खालीलपैकी कोणती रेषा ही भारत आणि पाकिस्तानमधील अधिकृत सीमारेषा आहे ?
 - (A) डुरंड रेषा
 - (B) मॅकमोहन रेषा
 - (C) रॅडक्लिक रेषा
 - (D) मॅजीनॅट रेषा
- 65. राष्ट्रीय सुरक्षा विद्यालय खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी आहे ?
 - (A) नवी दिल्ली (B) कोयंबतूर
 - (C) पुणे
- (D) देहरादूण
- 66. खालीलपैकी असे कोण मानत होते की व्यक्तीच्या संवैधानिक उपायाला अधिकार हे संविधानचे हृदय आणि आत्मा आहे ?
 - (A) बी. आर. आंबेडकर
 - (B) जवाहरलाल नेहरू
 - (C) महात्मा गांधी
 - (D) राजेंद्र प्रसाद

- 67. One of the effects of the end of the cold war was the following:
 - (A) Massive process of disarmament
 - (B) New states were created
 - (C) US and Soviets became friends
 - (D) Process of Armament
- 68. What is Neo-realism?
 - (A) An attempt to ignore the unpleasant realities of the world
 - (B) An attempt to restate the basic ideas of realism in a more scientific form
 - (C) A claim that international society is basically orderly and peaceful
 - (D) A claim that individual human nature is central to an understanding of International relations
- 69. Which one of the following is *not* an international organization as per the definition given by Inis Claude?
 - (A) United Nations
 - (B) G-8
 - (C) SAARC
 - (D) NATO
- 70. The 1973 war between Israel, Syria and Egypt is also known as:
 - (A) June War
 - (B) Tank War
 - (C) Night War
 - (D) Yom Kipper War

- 67. शीतयुद्ध समाप्तीचा खालीलपैकी कोणता परिणाम झाला ?
 - (A) मोठी शस्त्रकप्पात प्रक्रिया
 - (B) नवीन राज्य तयार झाली
 - (C) अमेरिका राज्य आणि सोव्हियत संघ यांच्यातील मैत्री झाली
 - (D) शास्त्रास्त्रची प्रक्रिया सुरू झाली
- 68. नववास्तववाद म्हणजे काय ?
 - (A) जगातील अप्रिय वास्तव दुर्लक्षित करण्याचा प्रयत्न
 - (B) वास्तवादाच्या मूलभूत कल्पना पुन्हा नव्याने आणि अधिक वैज्ञानिक स्वरूपात मांडण्याचा प्रयत्न
 - (C) आंतरराष्ट्रीय संस्था ह्या सुव्यवस्थित व शांततामय आहे असा दावा करणे
 - (D) वैयक्तिक मानवी स्वभाव हा आंतराष्ट्रीय संबंध समजून घेण्याच्या प्रक्रियेच्या मध्यस्थी आहे असा दावा करणे
- 69. इनिस क्लॉड यांनी दिलेल्या व्याख्येनुसार खालीलपैकी कोणती आंतरराष्ट्रीय संघटना **नाही** ?
 - (A) संयुक्त राष्ट्रे
 - (B) जी-8
 - (C) सार्क
 - (D) नाटो
- 70. 1973 मध्ये इस्राइल, सिरीया व इजिप्त यामध्ये युद्धाला काय म्हणतात ?
 - (A) जून युद्ध
 - (B) रणगाडा युद्धपद्धतीचे युद्ध
 - (C) रात्री लढोगे युद्ध
 - (D) योम किप्पर युद्ध

- 71. The NGO dedicated to the release of political prisoners all over the world is known as:
 - (A) Amnesty International
 - (B) Red Cross
 - (C) Human Rights Council
 - (D) None of the above
- 72. The origin of the modern nation state system is associated with one of the following:
 - (A) Congress of Vienna
 - (B) Treaty of Utrecht
 - (C) Treaty of Westphalia
 - (D) World War
- 73. Choose the *correct* answer. During the reconnaissance and the reformation there was a revival of protest against inequality based on:
 - (A) Religion
- (B) Nationality
- (C) Wealth
- (D) Gender
- 74. Who among the following stated that "Geopolitics is a pseudo-science creating the factor of geography into an absolute?
 - (A) Mackinder
 - (B) N.J. Spikman
 - (C) Carl Haushofer
 - (D) Hans J. Morgenthau
- 75. Which of the following is *not* the method of resource mobilization during the war?
 - (A) Loan
- (B) Taxation
- (C) Borrowing (D) Savings

- 71. राजनैतिक कैद्यांच्या सुटकेसाठी खालीलपैकी कोणती बिगर सरकारी संघटना (NGO) कार्यरत आहे ?
 - (A) ॲमनेस्टी इंटरनॅशनल
 - (B) रेड क्रॉस
 - (C) मानवी हक्क परिषद
 - (D) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 72. आधुनिक राष्ट्र-राज्य पद्धतीचा उगम खालीलपैकी कशाशी निगडित आहे ?
 - (A) विएना काँग्रेस
 - (B) युट्रेस करार
 - (C) वेस्टफलिया करार
 - (D) जागतिक युद्ध
- 73. निरीक्षण आणि पुनर्रचना करतांना असमानतेच्या नावावर होणारा विरोध हा कशावर आधारित असतो ?
 - (A) धर्म
- (B) राष्ट्रीयत्व
- (C) संपत्ती
- (D) लिंग
- 74. ''भूराजनीती म्हणजे असे शास्त्र आहे की ज्यामुळे पिरपूर्ण अशा भूराज्यशास्त्राचा घटकाची निर्मिती होते'' हे कोणी म्हटले आहे ?
 - (A) मॅकिन्डर
 - (B) एन. जे. स्पाईकमन
 - (C) कार्ल हुशाफर
 - (D) हॅन्स जे. मॉर्गन्थू
- 75. खालीलपैकी कोणती पद्धत ही युद्धकाळातील साधनसंपत्तीच्या गतिमानतेचा भाग नसतो ?
 - (A) कर्ज

19

- (B) विविध प्रकारचे कर
- (C) उधार-उसनवारी
- (D) विविध प्रकारची बचत

- 76. Expenditure on acquisition of assets like land, building and machinery would come under ambit of :
 - (A) Capital receipt
 - (B) Aggregate demand
 - (C) Capital expenditure
 - (D) Revenue expenditure
- 77. Who coined about the efficient utilisation of defence expenditure in the form of standing army?
 - (A) David Ricardo
 - (B) Jean Baptine Say
 - (C) Adam Smith
 - (D) Malthus
- 78. Who wrote the book entitled "The Economics of Defence".
 - (A) Galbraith J. K.
 - (B) Kennedy Gavin
 - (C) Kuithara Verghese
 - (D) Hitch Charles J. and Mekan Ronald N.
- 79. Who coined the term "Cyber Space"?
 - (A) Lind Billgates
 - (B) Sam Pitroda
 - (C) William Gibson
 - (D) E. D. Sariton
- 80. Which is *not* a psychological aspect of war?
 - (A) Leadership
 - (B) Morale
 - (C) Discipline
 - (D) Military Technology

- 76. जमीन खरेदी, इमारत बाधकाम, मिशनरीची खरेदी अशा मालमत्तेसाठी केला जाणारा खालीलपैकी कोणाच्या अखत्यारीत येत असतो ?
 - (A) भांडवल प्राप्ती
 - (B) एकंदरीत मागण्या
 - (C) भांडवली खर्च
 - (D) महसूल खर्च
- 77. संरक्षणावर होणारा खर्च हा नियमित सेनादलावर केल्यामुळे खऱ्या अर्थाने उपयोग होतो असे मत पुढीलपैकी कोणी मांडले आहे ?
 - (A) डेव्हीड रेकॉर्डी
 - (B) जेन बापटिन से
 - (C) ॲडम स्मिथ
 - (D) मालथस
- 78. 'संरक्षणाचे अर्थशात्र' हे पुस्तक कोणी लिहिले आहे ?
 - (A) गिलबर्थ जे. के.
 - (B) केनडी गविन
 - (C) कोऊथ्रा वर्गीस
 - (D) हिच चार्ल्स जे ॲन्ड मेकन रोनॉल्ड एन
- 79. 'सायबर स्पेस' ही संज्ञा कोणी शोधली ?
 - (A) लिंडा बिलगेटस्
 - (B) सॅम पित्रोदा
 - (C) विल्यिम गिब्सन
 - (D) इ. डी. सरीटान
- 80. युद्धातील खालीलपैकी कोणता मानसिक पैलू नाही ?
 - (A) नेतृत्व
 - (B) नैतिकता
 - (C) शिस्त
 - (D) लष्करी तंत्रज्ञान

- 81. Which one of the following members are composed in the International Court of Justice?
 - (A) 15 members (B) 20 members
 - (C) 35 members (D) 50 members
- 82. In which year did Chernobyl disaster take place?
 - (A) 1989
- (B) 1988
- (C) 1985
- (D) 1986
- 83. In 1978, Camp David Accords were signed between and
 - (A) America and Soviet Union
 - (B) Egypt and Israel
 - (C) Syria and Israel
 - (D) Egypt and Jordan
- 84. India shares its longest land borders with:
 - (A) Pakistan
- (B) China
- (C) Bhutan
- (D) Bangladesh
- 85. The term PGM stands for:
 - (A) Precision Guided Munition
 - (B) Poor Grade Munition
 - (C) Permanent Guided Missile
 - (D) Precision Guided Military
- 86. India has maritime boundary with how many countries?
 - (A) Seven
- (B) Five
- (C) Six
- (D) Four
- 87. Which of the following is *not* a member of the Cabinet Committee on Security (CCS) ?
 - (A) Defence Minister
 - (B) Home Minister
 - (C) President
 - (D) Prime Minister

- 81. खालीलपैकी किती सदस्य आंतरराष्ट्रीय न्यायालयामध्ये आहे ?
 - (A) 15 सदस्य
- (B) 20 सदस्य
- (C) 35 सदस्य
- (D) 50 सदस्य
- 82. खालीलैकी कोणत्या साली चेर्नोबिल आपत्ती घडली ?
 - (A) 1989
- (B) 1988
- (C) 1985
- (D) 1986
- 83. 1978 मध्ये कॅम्प डेव्हीड ॲग्रीमेन्ट पुढील दोन राष्ट्रामध्ये स्वाक्षरी करण्यात आल्यात :
 - (A) अमेरिका आणि सोव्हीएत रशिया
 - (B) इजिप्त आणि इस्राईल
 - (C) सिरीया आणि इस्राईल
 - (D) इजिप्त आणि जॉर्डन
- 84. खालीलपैकी कोणत्या देशाबरोबर भारताची सर्वात जास्त सीमा लागून आहे ?
 - (A) पाकिस्तान
- (B) चीन
- (C) भटान
- (D) बांगलादेश
- 85. पी. जी. एम. ही संकल्पना म्हणजे :
 - (A) प्रिसिसन गाईडेड म्युनियशन
 - (B) पुअर ग्रेड म्युनियशन
 - (C) पर्मानंट गाईडेड मिसाईल
 - (D) प्रिसिसन गाईडेड मिलिटरी
- 86. भारताच्या सागरी सीमा किती देशाबरोबर संलग्न आहेत ?
 - (A) 7
- (B) 5
- (C) 6
- (D) 4
- 87. खालीलपैकी कोण सुरक्षाविषयक कॅबिनेट सिमतीचा सदस्य नसतो ?
 - (A) संरक्षण मंत्री
 - (B) गृहमंत्री
 - (C) राष्ट्रपती
 - (D) पंतप्रधान

- 88. Which International Convention applies to territorial waters and maritime zones of a country?
 - (A) Kyoto Protocol
 - (B) MARPOL
 - (C) UNCLOS
 - (D) SLOC
- 89. Which one of the following is an Industrial Disaster?
 - (A) Tsunami 2004
 - (B) Uttarakhand Disaster
 - (C) Bhopal Gas Tragedy
 - (D) Nepal Earthquake
- 90. SAARC Disaster Management Center is located at:
 - (A) Dhaka
- (B) New Delhi
- (C) Thimpu
- (D) Kathmandu
- 91. At the end of 1962 war, China occupied large part of which Indian territory?
 - (A) Aksaichin
 - (B) Siliguri Corridor
 - (C) Yatung Valley
 - (D) Chumbi Valley
- 92. Which one of the following is Ricardo's contribution to defence expenditure?
 - (A) Prohibitive tariff policy
 - (B) Military taxation
 - (C) External sources of finance
 - (D) How to raise finance wars
- 93. Britain economic blockade of Germany was made official in:
 - (A) March 1912
 - (B) March 1913
 - (C) March 1914
 - (D) March 1915

- 88. कोणाचा आंतरराष्ट्रीय नियमावलीद्वारे देशाचे प्रादेशिक जलाशय समुदायचे विविध क्षेत्र निश्चित केले जातात ?
 - (A) क्योटो प्रोटोकॉल
 - (B) एम. ओ. आर. पी. ओ. एल.
 - (C) यू. एन. सी. एल. ओ. एस.
 - (D) एस. एल. ओ. सी.
- 89. खालीलपैकी कोणती आपत्ती ही औद्योगिक क्षेत्राशी संबंधित आहे ?
 - (A) त्सूनामी 2004
 - (B) उत्तराखंड येथील आपत्ती
 - (C) भोपाळ वायू गळतीची दुर्घटना
 - (D) नेपालमधील भूकंप
- 90. सार्कचे आपत्ती व्यवस्थापन केंद्र हे या ठिकाणी आहे :
 - (A) ढाका
- (B) नवी दिल्ली
- (C) थिम्प
- (D) काठमांडू
- 91. 1962 च्या युद्धाच्या शेवटी चीनने भारताच्या कोणत्या भुभागाचा जास्तीत जास्त कब्जा केला ?
 - (A) अक्साईचीन
 - (B) सीलीगुड़ी मार्गिका
 - (C) यातुंग व्हॅली
 - (D) चुंबी व्हॅली
- 92. संरक्षणखर्चाबाबत खालीलपैकी रिर्काडोज यांनी कशासंबंधी योगदान केले आहे ?
 - (A) निषिद्ध जकात धोरण
 - (B) लष्करी कर प्रणाली
 - (C) बर्हिगत आर्थिक स्रोत
 - (D) युद्धनिधी कसा संकलन करावा
- 93. अधिकृतरित्या ब्रिटनने जर्मनीची आर्थिक नाकेबंदी केली :
 - (A) मार्च 1912
 - (B) मार्च 1913
 - (C) मार्च 1914
 - (D) मार्च 1915

- 94. National Disaster Response Force (NDRF) consists of how many battalions ?
 - (A) 12
- (B) 17
- (C) 25
- (D) 27
- 95. Who was a key proponent of strategic bombing in aerial warfare ?
 - (A) Giulin Doh Douhet
 - (B) L.B.H. Liddle Hart
 - (C) Mao Zedong
 - (D) None of the above
- 96. Wars that seek to culture political power through armed struggle are described as:
 - (A) Insurgency
 - (B) Revolutionary War
 - (C) Civil War
 - (D) Terrorism
- 97. United Nations 'United for Peace' Resolution was adopted in the background of which international crisis?
 - (A) India-China War
 - (B) Korean War
 - (C) Cuban Missile Crisis
 - (D) Arab-Israel War
- 98. When did India announce 'look east policy'?
 - (A) 1991
- (B) 1992
- (C) 1993
- (D) 1994
- 99. When did the UN Millennium Development Goals end?
 - (A) 2014
- (B) 2015
- (C) 2016
- (D) 2017
- 100. Which one of the following is *not* a determinant of defence expenditure?
 - (A) Leadership
 - (B) Ideology
 - (C) National Power
 - (D) Public enterprises like post office

- 94. नॅशनल डिझॅस्टर रिस्पॉन्स फोर्स (NDRF) चे किती बटालियन आहेत ?
 - (A) 12
- (B) 17
- (C) 25
- (D) 27
- 95. हवाई युद्धातील 'सामरिक बॉम्बींग' या युद्धतंत्राचे पुरस्कर्ते कोण आहेत ?
 - (A) गियूलीन दोह दोहीत
 - (B) एल. बी. एच. लीडल हार्ट
 - (C) माओ जीडॉन्ग
 - (D) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 96. खालीलपैकी कोणत्या युद्धपद्धतील लष्करी संघर्षाच्या मार्गाने राजकीय सत्ता काबीन करण्याचे एक साधन मानले जाते ?
 - (A) विप्लववाद
 - (B) क्रांतिकारी युद्ध
 - (C) नागरी युद्ध
 - (D) दहशतवाद
- 97. 'शांततेसाठी ऐक्य' हा ठराव संयुक्तराष्ट्रातर्फें कोणाचा संघर्षाच्या वेळीस परियत करण्यात आला ?
 - (A) भारत-चीन युद्ध
 - (B) कोरियन युद्ध
 - (C) क्युबाचा क्षेपणास्त्र संघर्ष
 - (D) अरब-इस्राईल युद्ध
- 98. भारताने कोणत्या साली 'लूक ईस्ट धोरण' जाहीर केले ?
 - (A) 1991
- (B) 1992
- (C) 1993
- (D) 1994
- 99. यु.एन.चे मिलिनियम डेव्हलपमेंट गोल्स कधी संपले ?
 - (A) 2014
- (B) 2015
- (C) 2016
- (D) 2017
- 100. खालीलपैकी कोणता घटक हा संरक्षणाचा खर्च निर्धारित करण्याशी संबंधित **नाही** ?
 - (A) नेतृत्व
 - (B) विचारधारा
 - (C) राष्ट्रीय शक्ती
 - (D) सार्वजनिक कार्यालय जसे की पोस्ट ऑफिस

ROUGH WORK